

Kliimaministeerium

(kuupäev digiallkirjas) nr 1.4-2/698-1

**Arvamus Eesti Keskerakonna fraktsiooni algatatud
liiklusseaduse muutmise seaduse (kergliikurite ja
pisimopeedide regulatsioon) eelnõu (840 SE) kohta
(Riigikantselei 10.03.2026 resolutsioon nr 2-5/26-00521)**

Riigikantselei on teinud 10. märtsi 2026. aasta resolutsiooniga nr 2-5/26-00521 Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ülesandeks esitada Kliimaministeeriumile oma seisukoht liiklusseaduse muutmise seaduse (kergliikurite ja pisimopeedide regulatsioon) eelnõu (840 SE) kohta.

Eelnõuga täiendatakse liiklusseaduse § 190¹⁴ lõiget 1 punktiga 5, mis annab kohalikele omavalitsustele õiguse kehtestada oma territooriumil renditavate või üüritavate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgrataste piirarv. Samuti täiendatakse liiklusseaduse § 190¹⁴ lõikega 5, mille kohaselt peab ettevõtja tagama, et: 1) alla seaduses sätestatud vanusepiiri isik ei saa rendiseadet aktiveerida ega kasutada; 2) pisimopeedi rendile või üürile andmisel tuleb kontrollida alaealise isiku juhtimisõigust, et vältida seadusevastast sõidukijuhtimist; 3) teenusepakkuja peab pakkuma võimalust kiivri laenutamiseks või rentimiseks kuni 16-aastastele kasutajatele.

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium teeb ettepaneku eelnõu mitte toetada, kuna sõiduvahendite arvu piiramisega kaasneks sekkumine ettevõtja majandusvabadusse ja ettevõtjale lisanduks täiendav halduskoormus. Seletuskirjas ei ole hinnatud, milline mõju on eelnõuga kavandataval muudatusel ettevõtjate ettevõtlusvabadusele. Samuti on Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi hinnangul ebaselge, milline oleks meetme tegelik mõju ohutu liikluskäitumise edendamisele.

Eelnõu seletuskirjas põhjendatakse täiendavate piirangute seadmist asjaoluga, et tänased regulatsioonid ei võimalda kohalikel omavalitsustel piisaval määral kergliikurite ja pisimopeedide liiklust reguleerida ega kehtestada kohalikke piiranguid või lisatingimusi rendiettevõtetele. Kehtiva liiklusseaduse järgi saavad kohalikud omavalitsused reguleerida vaid kiirust, asukohta ja parkimist. Liiklusseaduses puuduvad seletuskirja kohaselt ranged nõuded kasutaja vanuse ja juhtimisõiguse kontrollimiseks, mis on eriti problemaatiline alaealiste puhul. Tulemuseks on saagenenud liiklusõnnetused, mis põhjustavad tervisekahjusid ja suurendavad Tervisekassa koormust. Samas ei ole eelnõu seletuskirjas selgitatud, millest tulenevalt järeldatakse, et kehtiva liiklusseaduse tõhusam rakendamine ei aitaks probleemide lahendamisele kaasa ja eesmärgipärasem on selle asemel seada täiendavaid piiranguid ja kontrollikohustusi ettevõtjatele.

Kehtiva liiklusseaduse §-st 190¹⁴ tulenevate nõuete seadmisel, sealhulgas kohaliku omavalitsuse üksusele õiguse andmisel seada kergliikuri, pisimopeedi ja jalgratta rendile või Suur-Ameerika 1 / 10122 Tallinn / 625 6101/ info@agri.ee / www.agri.ee
Registrikood 70000734

üürile andmisel kiiruse- ja parkimispiiranguid, selgitati liiklusseaduse ning politsei ja piirivalve seaduse muutmise seadus eelnõu 429 SE seletuskirjas, et peamiselt juhtuvad õnnetused laenukergliikuritega ja enamik neist just nädalavahetuseti ning õhtustel ja öistel aegadel ning märkimisväärses osas on tegu just joobes juhtidega. Seega on praktikas probleemiks sõidukijuhtidest lähtuv liiklusreeglite eiramine, mitte ettevõtjate poolne tegevus. 429 SE seletuskirjas ei osundatud senisele õnnetusjuhtumite statistikale viidates, et suurim probleem kergliikurite ja pisimopeedide kasutamisel on just alla 16-aastaste isikutega. Eelnõu eesmärk anda kohalikele omavalitsusüksustele õigus kehtestada rendisõidukitele piirarv ei lahenda otseselt probleemi, et osa juhte eirab liiklusreegleid, ei vali sobilikku kiirust või sõidab hooletult. Liiklusnõuete rikkumine tuleneb juhi käitumisest, mitte niivõrd sõidukite arvust tänavatel.

Eelnõus esitatud kujul piirangu seadmine renditavate või üüritavate kergliikurite, pisimopeedide ja jalgratate puhul tekitab ka küsimuse miks nooruk võib omada või kasutada jätkuvalt isiklikku sõidukit, aga ei tohi seda renditeenusena samas linnas kasutada.

Leiame, et kohaliku omavalitsuse territooriumil kergliikuritele, pisimopeedidele ja jalgratatele piirarvu seadmine piirab olulisel määral ettevõtlusvabadust, kuna see mõjutab teenusepakkujate turulepääsu ja teenuse osutamise mahtu. Põhiseaduse § 31 annab õiguse kodanikele tegelda ettevõtlusega ning jätab seadusandjale võimaluse reguleerida ettevõtlusvabaduse kasutamise tingimusi ja seada sellele piiranguid. Ettevõtlusvabaduse piiramine saab juhtuda ainult avalikust huvist, peab olema kaalukas ja õiguspärane. Mida intensiivsem on ettevõtlusvabadusse sekkumine, seda mõjuvamad peavad aga olema sekkumist õigustavad põhjused. Ettevõtlusvabaduse kaitseala on riivatud juba siis, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt – nt halvendatakse varem kehtinud õigusraamistikku (vt RKPJKo 16.12.2013, 3-4-1-27-13). Piirangute kehtestamisel ettevõtjatele peab kaaluma piirangute kehtestamise proportsionaalsust ehk sobivust, vajalikkust ja mõõdukust. Piirangud saavad eelkõige olla tingitud vajadusest tagada ohutus. Eelnõu seletuskirjas puudub eelnõuga kavandatav ettevõtlusvabaduse piiramise proportsionaalsuse analüüs. Eelnõu seletuskirjas ei ole selgitatud, kuidas ettevõtjale rendile või üürile antava kergliikuri, pisimopeedi ja jalgratta piirarvu kehtestamine kohaliku omavalitsuse poolt on taotletava eesmärgiga võrreldes sobiv, vajalik ja mõõdukas ettevõtlusvabaduse piirang. Kui piirangute eesmärk on tagada liiklejate ohutus, siis kergliikurite, pisimopeedide ja jalgratate piirarvude kehtestamine ei pruugi aidata seda tõhusalt saavutada. Eelnõu seletuskirjas ei ole selgitatud, miks ei ole sama tulemust võimalik saavutada kohaliku omavalitsuse üksuse poolt kehtiva seaduse raamides rangemate reeglite kehtestamisega alade osas, kuhu sõidukit võib parkida või jätta (kehtiva liiklusseaduse § 190¹⁴ lõike 1 punktid 1–4).

Lisaks märgime, et eelnõuga kavandatud muudatuse rakendamine eeldab kohalikule omavalitsusele majandustegevuses loakohustuse seadmist, et sõidukite arvu neutraalselt ja ettevõtjatele võrdset kohtlemist tagavaid piiranguid seada. Kuivõrd eeltoodust tulenevalt aga Regionaal- ja Põllumajandusministeerium eelnõu ei toeta, siis ei toeta me ka taolise loakohustuse sisse seadmist.

Juhime tähelepanu, et eelnõu reguleerimisala kattub varasemalt Riigikogu menetluses olnud eelnõudega 614 SE ja 616 SE, mida Vabariigi Valitsus ei toetanud ning mis lükati 2025. aastal Riigikogus tagasi. Vabariigi Valitsuse toona nimetatud eelnõudele esitatud seisukohad on asjakohased ka käesoleva eelnõu puhul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Hendrik Johannes Terras
Regionaal- ja põllumajandusminister

Andres Ruubas
5597 3205 andres.ruubas@agri.ee

Margit Rum
625 6280 margit.rum@agri.ee

Olivia Taluste
5885 1453, olivia.taluste@agri.ee